

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY
TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI



SHAROF RASHIDOV NOMLI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI



Ro'yxatga olindi:

No. 6260610200

2024 yil

"2" 10

"TASDIQLAYMAN"

SamDU rektori

R.J.Xalmuradov

2024 yil " " "

BIZNES JARAYONLAR VA
AXBOROT TEXNOLOGIYALARI
STRATEGIYASI
FAN DASTURI

Bilim sohasi: 600000 - Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim sohasi: 610000 - Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim yo'nalishi: 60610100 - Axborot tizimlari

Fan/modul kodi BJS1604	O'quv yili 2027-2028	Semestr 7	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	Biznes jarayonlar va axborot texnologiyalari strategiyasi	52	68	120

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga Biznes jarayonlar va axborot texnologiyalari strategiyasi fani bo'yicha bilimlarning nazariy asoslarini, Biznes jarayonlar va axborot texnologiyalari strategiyasining asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, Biznes jarayonlar va axborot texnologiyalari strategiyasi tamoyillarini o'rgatish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

- Fan va ta'lim integratsiyasi mazmun mohiyatidan kelib chiqqan holda innovatsiyalarni ta'lim tizimiga keng jalb etish, iqtisodiy va matematik masalalarni hisoblash uchun ixtisoslashtirilgan axborot texnologiyalari vositalardan foydalanish va ularni tadbiq qilish usullarini ishlab chiqish asosini anglash hamda ular bilan ishlash amaliy ko'nikmalarini hosil qilish va o'z kasbiga qo'llashdandan iborat.

Fanning vazifasi - nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, ishlab chiqarish korxonalarida va davlat organlarida kerakli ma'lumotlar iqtisodiy jarayonlar va axborot texnologiyalarini boshqarish va Biznes jarayonlar va axborot texnologiyalari strategiyali tasavvurga ega bo'lish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Biznesdagi axborot texnologiyalariga kirish: asosiy tushunchalar, atamalar va ta'riflar, tasniflash.

Postindustrial jamiyat iqtisodiyotining xususiyatlari. Postindustrial (axborot) iqtisodiyotning shakllanishiga olib keladigan jarayonlar. Boshqaruvning umumiy tamoyillari. Kiber korporatsiyalarning paydo bo'lishi tarixi. Axborot texnologiyalari va axborot tizimlari. Axborot tizimlarining ijobiy va salbiy ta'siri. Biznes jarayonlari va axborot tizimlari.

2-mavzu. Boshqaruv tizimidagi axborot texnologiyalari.

Boshqaruvning axborot resurslari va ularni olish manbalari. Tashkilotning axborot infratuzilmasi. GIS boshqaruv qarorlarini qo'llab-quvvatlash vositasi sifatida. Elektron ofis. Boshqaruvda axborot texnologiyalaridan

foydalanish misollari.

3-mavzu. Axborotni rivojlantirishning asosiy muammolari tashkiliy boshqaruv tizimlaridagi jarayonlar.

Biznesdagi axborot texnologiyalarining moliyaviy tarkibiy qismi. Axborot mahsulotlari va xizmatlari uchun narxlash xususiyatlari. Kimdan-loyihalar: asosiy tushunchalar. loyihaning hayot aylanishi, xarajatlarni hisobga olish, iqtisodiy natijani ta'minlash. Axborot tizimlarining ishlashi: elementlar, xarajatlarni taqsimlash, iqtisodiy natijani ta'minlash.

4-mavzu. Elektron biznes.

Elektron biznesga kirish. "Elektron biznes", "elektron tijorat", "Internet-biznes" tushunchalari. Axborot texnologiyalaridan foydalanadigan biznes jarayonlari va biznes operatsiyalari. Elektron biznesning asosiy tarkibiy qismlari va aloqalari: elektron biznes bozori segmenti, iste'mol qiymati, qamrovi, narxlari, daromad manbalari, faoliyat turlari, amalga oshirish strategiyasi, xarajatlar tarkibi. Turli sohalarida elektron biznes: B2B (biznes uchun biznes), B2C (iste'molchi uchun biznes), B2C (iste'molchilar o'rtasidagi munosabatlar), G2C (davlat va iste'molchilar) elektron to'lov tizimlari (EPS); ta'riflar, tasnifi, EPSGA qo'yiladigan talablar, EPS turlari.

5-mavzu. Marketingda axborot menejmenti.

Marketing axborot tizimining asosiy xususiyatlari va xususiyatlari. Internet-marketing axborot menejmenti va jamoatchilik bilan aloqalar. Aloqa usuli sifatida ommaviy axborot vositalari reklama faoliyati.

6-mavzu. Biznesning axborot xavfsizligi asoslari.

Tijoratni himoya qilishning huquqiy, tashkiliy va dasturiy-texnik asoslari axborot. Axborot xavfsizligini boshqarishning iqtisodiy jihatlar.

7-mavzu. Rivojlanishning asosiy muammolari va istiqbollari.

Biznesning axborot texnologiyalari omillari va elektron biznesni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari. GIS texnologiyasi asos sifatida elektron jamiyat. Elektron to'lov tizimlarini rivojlantirish istiqbollari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

III-1. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Microsoft project haqida asosiy ma'lumotlar, MS Project interfeysi bilan qisqacha tanishish.
2. Ish jadvalini tuzish, yangi loyiha yaratish va asosiy taqvim.
3. Ishlarni kiritish va muhim bosqichlarni yaratish, ish jadvalini tuzish va ko'rish kritik yo'llar.
4. Resurslar jadvalini kiritish, ularni aniqlash ish vaqti, loyiha ishlariga resurslarni tayinlash.
5. Loyihadagi ma'lumotlarni ko'rishning har xil turlari, resurslarni ortiqcha yuklash muammosini hal qilish, ish jadvalini optimallashtirish.

6. Ishning borishini kuzatish va haqiqiy xarajatlar.
7. Project expert dasturi haqida asosiy ma'lumotlar, project expert interfeysi bilan qisqacha tanishish.
8. Loyiha bo'limi va kompaniya bo'limi.
9. Atrof-muhit bo'limi va investitsiya rejasi bo'limi.
10. Moliyalashtirish bo'limi va natijalar bo'limi.
11. Loyihani tahlil qilish bo'limi.
12. Dastlabki ma'lumotlarni kiritish, soliqlarni kiritish.
13. Foyda va zararlar, naqd pul, balans, taqvim rejalashtirish.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limning asosiy maqsadi – o'qituvchining rahbarligi ostida ma'lumotlarni intellektual tahlili sohasidagi an'anaviy va zamonaviy usullar haqida tasavvurga ega bo'lishi, zarur holatlarda ularni qo'llay olishi, turli sohaning amaliy masalalariga sun'iy intellekt usullarini, xususan ma'lumotlarni intellektual tahlili usullarni qo'llanishidan xabardor bo'lishdan iborat.

Magistrant mustaqil ishini tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalaniladi:

- ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish;
- berilgan mavzular bo'yicha intellektual tizimni bosqichma-bosqich loyihalash;
- nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Microsoft project haqida asosiy ma'lumotlar, MS Project interfeysi bilan qisqacha tanishish.
2. Ish jadvalini tuzish, yangi loyiha yaratish va asosiy taqvim.
3. Ishlarni kiritish va muhim bosqichlarni yaratish, ish jadvalini tuzish va ko'rish kritik yo'llar.
4. Resurslar jadvalini kiritish, ularni aniqlash ish vaqti. loyiha ishlariga resurslarni tayinlash.
5. Loyihadagi ma'lumotlarni ko'rishning har xil turlari. resurslarni ortiqcha yuklash muammosini hal qilish. ish jadvalini optimallashtirish.
6. Ishning borishini kuzatish va haqiqiy xarajatlar.
7. Project expert dasturi haqida asosiy ma'lumotlar, project expert interfeysi bilan qisqacha tanishish.
8. Loyiha bo'limi va kompaniya bo'limi.
9. Atrof-muhit bo'limi va investitsiya rejasi bo'limi.
10. Moliyalashtirish bo'limi va natijalar bo'limi.
11. Loyihani tahlil qilish bo'limi.
12. Dastlabki ma'lumotlarni kiritish, soliqlarni kiritish.
13. Foyda va zararlar, naqd pul, balans, taqvim rejalashtirish.

14. Umumiy xarajatlarni hisoblash.
15. Xodimlar uchun xarajatlarni hisoblash.
16. Loyiha samaradorligini baholash.
17. Loyihani tahlil qilish.

3. VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida

- Biznes jarayonlari va axborot texnologiyalari strategiyasi tushunchasi, Biznes jarayonlari xavfsizligi omillari, Biznes jarayonlari va axborot texnologiyalari nazariyalari haqida **tasavvurga ega bo'lishi;(bilim)**
- Biznes jarayonlari va axborot texnologiyalari nazariyalari asoslarini, rivojlanish qonunlari, asosiy tushunchalar, Biznes jarayonlari va axborot texnologiyalarining tashkiliy va dasturiy vositalari xususiyatlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)**

Talaba Biznes jarayonlari tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy rivojlanish muammolari bo'yicha yechimlar qabul qilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak (malaka)**.

4. VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- Prezantatsiyalar;
- Animatsion roliklar
- Blits-so'rovlar

5. VIII. Kreditni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, amaliy mashg'ulotlarda berilgan masalalarni dasturini tuzish, internet manbaalarida ko'rsatilgan resurslarga kirib sertifikatlar olish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.

6. IX. Asosiy adabiyotlar:

1. Business Processes and Information Technology. - Ulric J. Gelinas, Jr., Steve G. Sutton, Jane Fedorowicz. 2004.
2. Белецкая, Л.В. Информационные технологии в бизнесе. В 3 ч. Ч. 3. Project Expert : учеб. пособие / Л.В. Белецкая, В.П. Киреевко, Н.Н. Поснов : под ред. Т.В. Борздовой. – Минск : ГИУСТ БГУ, 2012.
3. Гагарина, Л.Г. Компьютерный практикум для менеджеров / Л.Г. Гагарина, Е.М. Портнов, И.С. Холод. – М.: Юнити-М, 2006. – 349 с. 4. Дитхелм, Г. Управление проектами: В 2-х т. / Г.

Дитхелм. – СПб.: Бизнес-пресса, 2003.

Qo'shimcha adabiyotlar

4. Жданчиков, П.А. Как научиться строить бизнес-план «Project Expert» / П.А. Жданчиков. – СПб.: НТ Пресс, 2006.
5. Жданчиков, П.А. Самоучитель полезных программ для малого бизнеса / П.А. Жданчиков. – СПб.: НТ Пресс, 2007.
6. Зайцев, М.Г. Методы оптимизации управления для менеджеров. Компьютерно-ориентированный подход: учеб. пособие / М.Г. Зайцев. – М.: Дело, 2005.
7. Петров, К.Н. Как разработать бизнес-план: Практическое пособие с примерами и шаблонами: 64 готовых бизнес-плана для разных отраслей / К.Н. Петров. – М.: ИД Вильямс, 2007.
8. Цисарь, И.Ф. Компьютерное моделирование экономики / И.Ф. Цисарь, В.М. Нейман. – М.: Инфра-М, 2004.

Axborot manbalari (saytlar):

9. Axborot va jamoat xavfsizligi markazi. URL: <https://infosec.uz/>
10. O'zbekiston axborot texnologiyalari jurnali; URL: <http://uz.infocom.uz/>
11. O'zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi. URL: <http://mitc.uz>
12. ZIYONET axborot-ta'lim portali. URL: <http://ziyonet.uz/>

- | | |
|----|---|
| 7. | Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy kengashining 20 yil
dagi -son bayonnomasi bilan ma'qullangan. |
| 8. | Fan/modul uchun mas'ullar:
Axatqulov S.A. – SamDU, “Boshqaruv nazariyasi va axborot xavfsizligi” kafedrası mudiri, DSc.
Yusupov O. – SamDU, “Dasturiy injiniring” kafedrası dotsenti, f-m.f.n. |
| 9. | Taqrizchilar:
Yusupov O – SamDU . Dasturiy injiniring” kafedrası dotsenti, texnika fanları nomzodi
Z. Ibroximova – TATU “Axborot texnologiyalari” kafedrası dotsenti, texnika fanları nomzodi |

Raise:

Kalcedon mudiri:

Fakultet Keguruan:

Kellshildt KOMPYUTER
TECHNOLOGIE

Qo'g'ayishlar bo'yicha prorektor:

S. Axatqulov

M.Q. Nurmatov

F.M. Nazarov

A. Soleev

TAQRIZ

Ushbu fan sillabusi biznes jarayonlari sohasida talabalarni nazariy va amaliy bilimlar bilan ta'minlashga qaratilgan. Biznes jarayonlari — bu tashkilot ichidagi faoliyatlar, jarayonlar va resurslarni samarali boshqarish orqali maqsadga erishish jarayonidir. Ushbu fanni o'rganish, talabalarni biznes jarayonlarini tahlil qilish, optimallashtirish va boshqarishga tayyorlaydi.

Sillabusda belgilangan maqsadlar, talabalarni biznes jarayonlari asoslari, ularning turlari va boshqaruv strategiyalari bilan tanishtirishdan iborat. Talabalar jarayonlarni tahlil qilish, ularni takomillashtirish va samaradorligini oshirish bo'yicha nazariy va amaliy ko'nikmalarga ega bo'ladilar.

Fanning ma'ruzalarida biznes jarayonlarini tahlil qilish usullari, jarayon xaritalari va indikatorlari o'rganiladi. Talabalar jarayonlarni hujjatlashtirish va samaradorligini baholashni o'zlashtiradilar, bu esa ularning amaliy faoliyatida muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Amaliy mashg'ulotlar davomida talabalar real biznes jarayonlarini tahlil qilish va ularga optimallashtirish choralarini qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ular jarayonlarni avtomatlashtirish, resurslarni boshqarish va sifatni oshirish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni shakllantiradilar. Shuningdek, jarayon boshqaruvi asboblari va dasturlaridan foydalanish muhokama qilinadi.

Mustaqil ta'limning asosiy maqsadi talabalarni biznes jarayonlari bo'yicha tadqiqotlar olib borishga va ulardan amaliy masalalarda foydalanishga tayyorlashdir. Talabalar o'qituvchining rahbarligi ostida nazariy bilimlarni mustaqil ravishda o'zlashtirish, biznes jarayonlarini loyihalash va amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ushbu fan sillabusi biznes jarayonlari sohasida muhim bilim va ko'nikmalarni o'z ichiga oladi. Talabalar nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy ko'nikmalarni ham o'zlashtirib, biznes jarayonlarini samarali boshqarishda o'zlarini tayyorlashlari mumkin. Shu sababli, ushbu ishchi fan sillabusini o'quv jarayonida foydalanish tavsiya etiladi.

TATU Samarqand filiali,
"Axborot texnologiyalari"
kafedrasining PhD, dotsenti



Z. Ibrohimova

TAQRIZ

Ushbu fan sillabusi biznes jarayonlari sohasida talabalarni nazariy va amaliy bilimlar bilan ta'minlashga qaratilgan. Biznes jarayonlari — bu tashkilot ichidagi faoliyatlar, jarayonlar va resurslarni samarali boshqarish orqali maqsadga erishish jarayonidir. Ushbu fanni o'rganish, talabalarni biznes jarayonlarini tahlil qilish, optimallashtirish va boshqarishga tayyorlaydi.

Sillabusda belgilangan maqsadlar, talabalarni biznes jarayonlari asoslari, ularning turlari va boshqaruv strategiyalari bilan tanishtirishdan iborat. Talabalar jarayonlarni tahlil qilish, ularni takomillashtirish va samaradorligini oshirish bo'yicha nazariy va amaliy ko'nikmalarga ega bo'ladilar.

Fanning ma'ruzalarida biznes jarayonlarini tahlil qilish usullari, jarayon xaritalari va indikatorlari o'rganiladi. Talabalar jarayonlarni hujjatlashtirish va samaradorligini baholashni o'zlashtiradilar, bu esa ularning amaliy faoliyatida muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Amaliy mashg'ulotlar davomida talabalar real biznes jarayonlarini tahlil qilish va ularga optimallashtirish choralarini qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ular jarayonlarni avtomatlashtirish, resurslarni boshqarish va sifatni oshirish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni shakllantiradilar. Shuningdek, jarayon boshqaruvi asboblari va dasturlaridan foydalanish muhokama qilinadi.

Mustaqil ta'limning asosiy maqsadi talabalarni biznes jarayonlari bo'yicha tadqiqotlar olib borishga va ulardan amaliy masalalarda foydalanishga tayyorlashdir. Talabalar o'qituvchining rahbarligi ostida nazariy bilimlarni mustaqil ravishda o'zlashtirish, biznes jarayonlarini loyihalash va amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ushbu fan sillabusi biznes jarayonlari sohasida muhim bilim va ko'nikmalarni o'z ichiga oladi. Talabalar nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy ko'nikmalarni ham o'zlashtirib, biznes jarayonlarini samarali boshqarishda o'zlarini tayyorlashlari mumkin. Shu sababli, ushbu ishchi fan sillabusini o'quv jarayonida foydalanish tavsiya etiladi.

TATU Samarqand filiali,
"Axborot texnologiyalari"
kafedrasining PhD, dotsenti



Z. Ibrohimova

